

Velké dějiny a Kropáčova Blatnice

Bizarní, vtipné, mnohdy až nemilosrdné je vyprávění v pořadí druhého románu Stanislava Komárka (nar. 1958), který pod názvem *Černý domeček* vydalo v těchto dnech brněnské nakladatelství Petrov.

Zdánlivě jednoduchý příběh nabízí dramatické události dvacátého století, líčené z poklidného úhlu pohledu nepatrného jihočeského městečka.

Dějiny prošly i Kropáčovou Blatnicí, společenské převrasy se jí ale dotkly spíše okrajově. Zajímavější je autorův blahosklonný pohled na každodenní hemžení jednotlivců, tolik podobnému tomu zvířecímu či rostlinnému.

To, co všechno tady zůstává zachováno, je výlučnost individua, v jehož mikrokosmu se navazují osudová vlákna k více či méně vzdálenému okolí.

Přese všechno však autor nezůstává jen u malého českého osudu jedné, jakkoliv rozvětvené rodiny. Také její příslušníci jsou smýkáni svým „stvořitelem“ až na druhý konec světa. Také vlastní osud Stanislav Komárek umně zašifroval do vyprávění, jak ostatně sám přiznává v úvodu.

LITERATURA

Komárkův pohled (či lépe řečeno nadhled) je skeptický i ironický. Člověk je autorovi stvořením nejen přírodním, ale též kulturním. Nicméně tyto dvě přirozenosti se mnohdy dostávají do nesmiřitelných spo-

rů. Vítěz v takovém případě chybí. Nad zahozenými příležitostmi, nad ztracenými, přežilými hodnotami, jakkoliv kvalitními, autor románu nepláče. Jejich mizení chápe jako přirozený projev lidského rodu, v němž jako by opravdu vítězil darwinovský názor o boji a potírání slabších silnějšími.

Svěží, brilantní jazyk

Naštěstí - a čtenáři pro naději - zůstává zachováno přesvědčení o možnosti přesahu do prostorů ideálna, racionálna, nepochopitelná, do bláznovství či vizionářství, do oblastí osobitých lidských vztahů, propojených generační následností. Na druhou stranu, své sympatie ani antipatie autor nijak nezastírá. Důvěra v monarchismus a skepse vůči jakémukoliv revolučnímu řešení jsou z nich nejvíce evidentní.

Stanislav Komárek vypráví svůj příběh Černého domečku svěžím, brilantním jazykem. Jeho poetika nezná rokokových, prázdne estetizujících příkras.

Přesto je text košatěn a pestřen odbočkami, esejistickými vsuvkami, výklady historickými, filozofickými, etymologickými i etologickými. Vzniká tak jemná postmoderní mnohovrstevnatost, která vše překlenuje v téměř intelektuální záležitost.

Milena M. Marešová

HODNOCENÍ LN: ★ ★ ★ ★ ☆

Stanislav Komárek: *Černý domeček*

Ilustrace Karel Stibral
Nakladatelství Petrov
Brno 2004, 238 stran
